

ŠKOLNÍ PLÁN ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

- **Struktura školy:** Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o.p.s.
- **Adresa školy:** Erbenova 16, 787 01 Šumperk
- **Telefon:** 583 214 153 **Fax:** 583 217 488
- **E-mail:** viva@schola-viva.cz
- **Ředitel školy:** Mgr. Miroslav Haltmar, MBA, MSc.
- **Zřizovatel školy, statutární zástupce:** Mgr. Vladimír Bican
- **IČO:** 25827707
- **Koordinátor EVVO:** Bc. Franková Martina

Obecná charakteristika školy a okolí

Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o.p.s. je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Třídy (paralelní) se otevírají podle aktuálního stavu a počtu dětí. Péči o žáky v době mimo vyučování a volnočasové aktivity zajišťuje školní družina a školní klub.

Nedílnou součástí našeho zařízení jsou třídy mateřské školy, které jsou zaměřeny na přípravu dětí do 1. ročníku ZŠ a kompenzaci převážně logopedických vad a dalších oslabení.

Budova a prostory školy jsou umístěny na Erbenově ulici 16. Budova na Erbenově ulici je v majetku Schola Vivy o.p.s., pozemky jsou v majetku města Šumperk. Celý areál se nachází v krásném a klidném prostředí městského parku, kde máme umístěno také školní hřiště, travnaté herní plochy, pískoviště a herní prvky.

Kapacita dětí v mateřské škole je 26 dětí, v základní škole 150 žáků. Naši školu navštěvují žáci nejen z města Šumperka, ale také z okolních obcí, někdy i desítky kilometrů vzdálených.

Při zařízení pracuje speciálně pedagogické centrum, které zajišťuje odbornou péči.

1. Charakteristika školy ve vztahu k EVVO

Areál školy se nachází na Erbenově ulici a skládá se z pěti budov. V budově A se nachází keramická dílna, jídelna školy a technické zázemí celého zařízení.

V budově B jsou umístěny třídy 2. stupně, speciální učebny pro výuku jazyků, ICT a logopedie.

V budově B jsou umístěny kanceláře školy. V budově C jsou některé třídy 1. stupně, dílny, učebna fyziky a chemie. V budově D je umístěno SPC, logopedická učebna, pohybový sál a terapeutická místnost. V budově E jsou některé třídy 1. stupně, třídy MŠ a místnosti ŠD.

Mezi těmito budovami se nachází parkoviště školy, které slouží zaměstnancům školy a rodičům. Jihozápadním směrem od celého komplexu se nachází školní hřiště s pískovištěm a velká zahrada. Celý pozemek slouží k relaxaci dětí, sportovním aktivitám i poznávací činnosti dětí během vyučování, pro aktivní využití o přestávkách i v hodinách TV. Škola nemá vlastní velkou tělocvičnu, pro žáky 4. – 9. třídy pronajímáme tělocvičnu na Komenského ulici v Šumperku, kam docházíme s dětmi na dvouhodinový tělovýchovný blok.

Škola dále disponuje zařízenou školní dílnou, keramickou dílnou s hrnčířským kruhem a vypalovací pecí, odbornými učebnami chemie a fyziky a také cvičnou kuchyní.

Vzdělávací strategie školy

- Ačkoliv EVVO není naší prioritou, přesto má své pevné místo ve výchovně vzdělávacím procesu školy a jako průřezové téma prolíná všemi předměty.
- chovat se odpovědně ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- porozumět souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledků lidských činností na prostředí
- uvědomit si podmínky života a možnosti jejich ohrožování
- mít základní znalosti, dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- vést žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí tak, aby se v budoucnu stala nedílnou součástí jejich života profesního i soukromého

- uvědomit si, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí, že každý z nás má odpovědnost vůči budoucím generacím
- pochopit a přijmout zásady trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k citlivému přístupu k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví
- vnímat život jako nejvyšší hodnotu

2. Cíle EVVO

- porozumět souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- chovat se odpovědně ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- uvědomit si podmínek života a možnosti jejich ohrožování
- mít základní znalosti, dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- vést žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí tak, aby se v budoucnu stala nedílnou součástí jejich života profesního i soukromého
- uvědomit si, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí, že každý z nás má odpovědnost vůči budoucím generacím
- pochopit a přijmout zásady trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k citlivému přístupu k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví
- vnímat život jako nejvyšší hodnotu

Plnění cílů EVVO podporujeme u žáků rozvoj těchto kompetencí:

a) kompetence k učení

- propojení učiva s reálným životem
- podněcování vlastní kreativity žáků v oblasti ochrany životního prostředí
- vedení k sebekontrolě a zařazování hodnocení pomocí zpětné vazby
- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

b) kompetence k řešení problémů

- zapojování žáků do aktivit, které vedou k řešení ekologických problémů
- povzbuzovat žáky ke kladení kritických otázek a zvažování odlišných stanovisek probírané látky

- předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se environmentální problematiky
- umožnit žákům používat odbornou literaturu a vyhledávat informace pomocí moderních informačních technologií

c) kompetence komunikativní

- předkládat žákům takové typy textů a záznamů, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění

d) kompetence sociální a personální

- zařazování forem a metod práce, které vedou ke spolupráci, např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce a kooperativní učení
- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vytvářet prostředí, které povzbuzuje respekt a toleranci k stanoviskům a názorům ostatních

e) kompetence občanské

- účastnit se besed, přednášek, exkurzí s ekologickou tematikou

f) kompetence pracovní

- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví a vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení práce

3. Evaluace školy

Evaluace úspěšnosti environmentálního vzdělávání a výchovy na naší škole se provádí v závěru školního roku, ve kterém koordinátor zhodnotí veškeré aktivity školy. Splnění úkolů, které byly vytyčeny jako dlouhodobé cíle, je evaluováno po uplynutí plánovaného období (tedy tří let), ale sledovány jsou průběžně.

Nástrojem hodnocení jsou indikátory z oblasti:

- managementu školy, výchovy a vzdělávání
- dále z oblasti zdraví a sociálního prostředí
- také z oblasti provozu školy

4. Organizace a principy realizace EVVO na škole

a) Organizace EVVO:

- ŠVP – zapojení průřezového tématu v rámci pevného obsahu vyučování
- Školní program EVVO – koncepce dlouhodobého plánu
- Roční program EVVO – koncepce krátkodobého plánu

Pro tvorbu ŠPEV jsem zvolila SWOT analýzu.

5. SWOT analýza školy

Silné stránky	Slabé stránky
Enviromentální výchova je začleněna do jednotlivých předmětů jako průřezové téma	Důsledné třídění odpadu
Škola nabízí mnoho volnočasových aktivit – školní družina, školní klub, kroužky	Zmenšování odpadů
Vnitřní výzdoba školy se neustále mění dle výstupů, projektů, výtvarných děl žáků	Chybějící školní naučná stezka a školní pracovní pozemek
Školní zahrada nabízí mnoho aktivit pro sportování a relaxaci	Šetření vodou a energií je nedostatečné
U hlavního vchodu do školy je Informační tabule aktivit žáků	Zdravý životní styl
Dostatečné umístění recyklačních nádob na chodbách školy	Vést žáky ke znalostem pojmů v oblasti životního stylu
Sběr papíru	Vést žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy
Osvěta v oblasti stravování	Nevhodný stravovací režim
Zajištění pitného režimu	Nedostatečná pohybová aktivita žáků
Ovoce a zelenina do školy	Označení vypínačů světel
Spolupráce se vzdělávacím střediskem Vila Doris	Žáci se nechovají k majetku školy šetrně

Příležitosti	Rizika
Spolupráce s nevládními organizacemi	Špatný příklad rodičů
Možnosti zapojení do vzdělávacích programů	Nepodpora ze strany rodičů
Exkurze zaměřené na EVVO	Nezájem ze strany žáků – vztah žáků k přírodě
Zapojení do projektů vyhlašovanych v průběhu roku	Chybějící finanční prostředky k výstavbě tělocvičny
Využití informací z multimédií	

6. Školní program EVVO

6.1 Koncepce dlouhodobého plánu

- v průběhu celého vyučovacího procesu vytvářet pozitivní postoje v oblasti ochrany životního prostředí, vést k odpovědnosti za své okolí a důsledky svého chování
- v rámci osnov jednotlivých předmětů a mezipředmětových vztahů vést přiměřenou formou ke znalosti pojmů v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje propojit plnění jednotlivých
- okruhů průřezového tématu EV s jinými průřezovými tématy
- uplatňovat průřezového tématu formou projektu – zařazovat celoškolské
- projektové dny se zaměřením na plnění jednotlivých okruhů EV
- navazovat spolupráci s ekologickými institucemi
- pravidelná účast žáků na ekologických programech organizovaných školícím střediskem Vila Doris
- účastnit se besed, přednášek, exkurzí s ekologickou tematikou
- dbát na osvětu a znalost pojmů v oblasti zdravého životního stylu
- i nadále pravidelně zařazovat do plánu akcí školy sportovní dny, pobyty v přírodě a školní výlety
- vést žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy
- účastnit se vybraných republikových a oblastních akcí, soutěží, prezentací a výstav
- výzdoba školy – s využitím přírodních materiálů, recyklovaných materiálů a prostředků šetrných k životnímu prostředí
- zařazovat do vyučování prvky zdravého životního stylu (trávení přestávek venku, dodržování pitného režimu, dobré osvětlení a vytápění místností, estetické prostředí

školy a zahrady přizpůsobené hře a relaxaci)

- nabídka volnočasových aktivit – zájmové kroužky, školní klub, školní družina – práce s přírodními materiály, aktivity na školní zahradě, hřišti
- rozšiřovat nabídku školní knihovny, CD a počítačových programů v oblasti EVVO
- zajistit DVPP pedagogických pracovníků k problematice EVVO
- postupně zavádět a připravovat děti k třídění odpadu – třídění papíru, plastu (určené nádoby na chodbách)
- využívat informační nástěnky k problematice EVVO
- vést provoz školy šetrně k životnímu prostředí
- usilovat o celkově dobrou atmosféru školy (spolupráce žák – učitel, učitel-rodíč, žák-žák, tolerance, ohleduplnost, tvořivost, školní parlament
- účast rodičů na akcích školy
- informování rodičů prostřednictvím třídních schůzek, ŽK, webových stránek školy

6.2 Koncepce krátkodobého plánu

Podíl jednotlivých realizátorů EVVO:

a) Koordinátor EVVO:

- koordinátor EVVO je k výkonu své činnosti pověřen ředitelem školy
- připravuje komplexní návrh plánu EVVO, napomáhá při jeho plnění a dohlíží na ně
- poskytuje ostatním pracovníkům školy patřičnou metodickou pomoc
- spolupracuje s koordinátory ŠVP
- zajišťuje nabídku vzdělávacích akcí, odborné literatury
- řídí třídění odpadů
- spolupracuje s vedením při tvorbě ročního plánu DVPP

b) Vedení školy

- spolupracuje s koordinátorem EVVO na přípravě plánů, zajistí jejich
- projednání
- zajišťuje podmínky pro realizaci jednotlivých akcí

c) Rodiče

- jsou podrobně informováni (www. stránky, žakovské knížky, třídní schůzky...)
- mají možnost zúčastnit se akcí školy

Metody a formy realizace EVVO

- integrací v jednotlivých předmětech
- v rámci mezipředmětových vztahů
- učební pomůcky: učebnice, pracovní sešity, časopisy, knihy ze školní knihovny, encyklopedie, obrazový materiál, výukové programy, internet, hra
- výukové programy prováděné střediskem ekologické výchovy Vila Doris
- celoškolními a třídními projekty
- účastí na besedách, exkurzích a přednáškách
- terénní výuka, vycházky po okolí, výuka v přírodě – školní zahrada, hřiště
- práce na školním pozemku
- vzdělávací programy muzea
- spolupráce s dalšími subjekty (hasiči, hygienici, lékaři, Policie ČR, Lesy ČR)
- každoroční projekty pořádané střediskem ekologické výchovy ke Dni Země
- separace odpadů, šetření vodou a energiemi-spolupráce s městskou knihovnou
- poznávání okolního prostředí v regionu
- kurzy a semináře DVPP – školní poznávací výlety

Způsob implementace EVVO do ŠVP

Školní program EVVO a ŠVP – úzká provázanost zejména v rovině vzdělávacích cílů a výstupů, výchovných a vzdělávacích strategií, forem výuky, učebních osnov a evaluace. Plnění cílů EVVO je podrobně zpracováno v dalších školních dokumentech školy, v učebních osnovách, v tematických plánech, v přípravách projektů, v plánech třídních učitelů a dalších materiálech. Environmentální výchova je zařazována do jednotlivých vzdělávacích oborů jako průřezová témata, a to v těchto čtyřech základních tematických okruzích:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

Výsledky EVVO a zpráva koordinátora EVVO patří k pravidelným součástem výroční zprávy školy a autoevaluace školy.

7. Hodnocení úspěšnosti EVVO

Zdrojem informací o úspěšnosti EVVO jsou evaluační dotazníky po ukončení ekologických programů pořádaných SEV Vila Doris.

Znalosti, dovednosti a postoje žáků se vyhodnocují cíleným hodnocením a sebehodnocením pedagogických pracovníků a žáků po účasti na plánovaných akcích.

Oblast EVVO je zahrnuta do závěrečných zpráv o činnosti jednotlivých předmětových komisí a metodických sdružení. Jsou také vyhodnocovány práce provedené na úpravě školy a okolí (jako součást plánu ozdravných opatření při roční prověrce BOZP).

Školní program je upravován, aby odpovídal aktuálním potřebám-prezentace aktivit na školních nástěnkách, webových stránkách.

Bc. Martina Franková, koordinátorka EVVO